

РЕШЕНИЕ

№ 3

гр. Дряново, 06.01.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – ДРЯНОВО в публично заседание на седми декември през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Мариета Спасова

при участието на секретаря Гергана Генева
като разгледа докладваното от Мариета Спасова Гражданско дело №
20224220100165 по описа за 2022 година

за да се произнесе взе предвид следното:

Предявен е иск с правно основание чл. 200, ал. 1 от КТ.

Ищецът С. Д. М. основава исковата си претенция на обстоятелството, че страните по делото са в трудово правоотношение по силата на трудов договор № 24/ 27.02.2006 год. и допълнително споразумение № 478/ 18.04.2016 год. за промЯ. на длъжността „***“, като правоотношението е за неопределен срок. Твърди, че на 03.02.2021 год. около 00,28ч. ищецът, който обслужвал и поддържал шприц автоматите в цех „Шприцове“, намиращ се в гр. ***, в сградата на работодателя „***“ ЕООД, бил повикан от М.С.И. на длъжност „***“, поради това, че шприц - автомат № 248 в цех „Шприцове“, на който работела, се повредил и спрял. Ищецът, който поддържал и обслужвал шприц автоматите дошъл и пуснал машината на автоматичен режим. След това се качил върху машината, придвижил се към задния работен край, подхлъзнал се и паднал от височина 2,30 м. между два шприц автомата – SGM 24 и SGM 248. Веднага на мястото на злополуката бил повикан екип на спешна медицинска помощ гр. ***. Пострадалото лице било откарано в СМП - *** с черепно - мозъчна травма, с кръвоизливи и мозъчна контузия, счупване на черепни кости със засягане на вътрешното ухо, с наранявания, проникващи в черепната кухина, счупена ключица, травма на гръден кош, фрактури на лява клавикула и на 1 -во и 4- то ребро в ляво. По

спешност с оглед сериозността и множеството наранявания, временно опасни за живота, бил откаран още същата нощ в УМБАЛ „Д-р Георги Странски“ ЕАД гр. Плевен, където бил настанен в Клиника по неврохирургия. В същата престоял за лечение десет дни, а именно в период от 03.02.2021 год. до 13.02.2021 год. Проведени му били множество изследвания и медикаментозни лечения. При изписването му били назначени два последващи консултативни прегледа.

Посочва, че на 08.02.2021г. работодателят ответник подал декларация пред ТП на НОИ Габрово за настъпила трудова злополука. В протокол № 5101-07-4-2/23.02.2021г., подписан от служители на НОИ и работодателя била описана трудовата злополука, както и анализ за причините за възникването и. С разпореждане № 4/23.02.2021 год. на НОИ, ТП - Габрово, описаната по-горе злополука, била призната за трудова злополука по чл. 55, ал. 1 от КСО. Разпореждането било връчено на пострадалия и на работодателя, не било оспорвано по административен и съдебен път и влязло в сила.

От датата на инцидента до настоящия момент ищецът продължавал да е в отпуск по болест поради нетрудоспособност в следствие на настъпилата трудова злополука. След изписването му от клиниката по Неврохирургия в гр. Плевен, поради неотшумяващите оплаквания, ищецът провел множество изследвания с цел диагностициране и установяване на адекватно лечение на получените травми от инцидента, както следва:

В МБАЛ „Авис-Медика“ ООД, гр. Плевен му била направена магнитнорезонансна томография - МРТ, където бил констатиран хематом в дясно, контузионно огнище фронтално от същата страна, единични глиозни промени в мозъка от съдов характер, в „ДКЦ-Плевен“ ЕООД му била направена графия на лумбален и дистален торакален сигмент, с която били установени снишени дискални пространства и леко клиновидно деформирано тяло; в „ДКЦ-Плевен“ ЕООД му била направена образна диагностика КТ – изследване, в която са описани настъпилите видоизменения в следствие на травмата; в УМБАЛ „Александровска“ ЕАД била извършена образна диагностика, която също заключава, че в следствие на травмата имало аномалии, подробно описани в заключението; в МБАЛ „Александровска“ ЕАД било извършено ултразвуково изследване, което заключавало за наличие на двустранно уплътнени съдови стени с калцификати, стесняващи лумена с 25-30% и двустранно повишено съдово съпротивление; изследвания, направени в очен кабинет на д-р Х., с диагноза дупка в макулата на лявото око, приключила с констатация за предстоящо оперативно лечение за възстановяване на брахиалния плексус в ляво; в МБАЛ „Д-р Тота Венкова“ АД, гр. Габрово било проведено компютърно томографско изследване със заключение: лява клавикула - данни за многофрагментна фрактура, като фрагментите са дислоцирани и консолидирани с масивен калус; множество лабораторни изследвания в

клиники за измерване на общите показатели. За всички тези изследвания и закупвани медикаменти по лекарско предписание ищеца бил заплатил до настоящия момент сумата в размер на 5332,24 лв.

Въпреки че от датата на инцидента вече била изминала повече от една година, оплакванията му от множеството травматични увреждания продължавали - нарушено зрение, засегнати слухови нерви, като е увредена чуваемостта му на 80%, нарушен вестибуларен апарат, интензивно и с различна продължителност пищене и бучене в ушите, болка в лявата раменна става в следствие на счупването, главоболие, виене на свят и залитане, несигурност при движение, слабост в горни и долни крайници, слабост на лявата ръка и изтръпване на същата, лош сън, неспокойствие и епизоди със забравяне на събития от близки и по-далечни периоди. Продължавали да са забавени по скорост активните му движения, намалена била мускулна сила на лявата ръка и били отслабени рефлексите на същата. Първите няколко месеца след злополуката, пострадалият ищец не можел изобщо да се обслужва сам. Не успявал да се придвижва сам, тъй като не могъл да пази равновесие. Няма фкусиран поглед, изпитвал силни болки в главата, което налагало поради непоносимостта им непрекъснато да приема болкоуспокояващи медикаменти. В продължение на три месеца след инцидента неговото семейство - синове и съпруга били неотлъчно до него, за да го обслужват при елементарни битови нужди. Няма яснота кога болката ще отшуми, ще възстанови нормалното си зрение и вестибуларен апарат, за да може отново да започне трудова дейност и пълноценен живот.

Физическата травма и последиците от нея предизвиквали стрес и тревожност у ищеца. Същият е в трудоспособна възраст, като в свободното си време извън работата по трудово правоотношение с работодателят-ответник, преди настъпване на трудовата злополука работил в сферата на строителството, където успявал да си допълва доходите и с тях да покрива нуждите на семейството си. Финансовите му притеснения били подсилени и от факта, че преди да настъпи трудовия инцидент изтеглил кредит на стойност 31 080 лв. със срок за погасяване до 15.09.2028 год., като разчитал, че ще го погасява с възнаграждението си по трудовия договор и чрез допълнителната работа, изпълнението на които към настоящия момент е осуетено предвид настъпилата трудова злополука, довела да отнемане на трудоспособността му. Ищеца бил всеотдаен и добър работник, доказателство, за което бил не само дългогодишния трудов стаж в предприятието, но и многото парични премии които работодателя му предоставял през годините като бонус към заплатата и признание за положен труд.

Моли съда да осъди ответника „***“ ЕООД да заплати на основание чл. 200 от КТ, във вр. с чл. 52 от ЗЗД 105 332,24 лв., от които 100 000 лв., представляваща обезщетение за причинени нематериални вреди - изпитана болка и страдание, 5 332,24 лв. – имуществени вреди, включващи разходи по такси, представляващи

потребителски такси при посещение в болнични заведения, такси за извършвани манипулации, закупени медикаменти, такси ЛКК, такси за изследвания, платено гориво за придвижване до болнични заведения от *** до Плевен, Габрово и София, всички те сторени по повод трудова злополука, настъпила на 03.02.2021 год., довела до временна неработоспособност на ищеца. Претендира и законна лихва върху присъдените суми от 03.02.2021 - датата на трудовата злополука до датата на окончателното им изплащане. Молят да бъдат присъдени и направените по делото разноски, за които ще представят списък по реда на чл. 80 от ГПК.

Ответникът „***“ ЕООД в дадения от съда срок по чл. 131 от ГПК е депозирал отговор, в който оспорват предявените искове като неоснователни. Не оспорват факта, че ищецът е служител на дружеството, както и че на 03.02.2021г. той претърпял трудова злополука при неуспешен опит да „поправи“ шприц-автомат № 248 в цех „Шприцове“. Не оспорват факта и че следствие от падане от покривната част на машината претърпял физическо увреждане, изразяващо се в черепно мозъчна травма – фрактура на базата на черепа, фрактура на четири ребра, фрактури на ключица. Оспорват всички останали твърдения на ищеца, включително твърденият интензитет на болките и страданията му, начина и обстоятелствата, при които се е случила злополуката.

Посочват, че било безспорно, че при трудова злополука работодателят носи отговорност по чл. 200 от КТ. Въпросите по настоящото дело били какъв е справедливият размер на обезщетението и следва ли да се намали поради допуснатата груба небрежност от ищеца, довело до злополуката и основателен ли е размерът на претендираното обезщетение за имуществени вреди. Прилагат съдебни решения, които касаят присъдени обезщетения за неимуществени вреди при сходни травми на служител. Съгласно приложеното решение № 268 от 25.03.2021 г. на ВСК по Гр.Д. № 1030/2020 на Четвърто гражданско отделение Гражданска колегия, размерът на присъденото обезщетение при подобен вид черепно-мозъчна травма бил 55 000 лв., която сума отразявала какво се счита за справедливо обезщетение за подобни травми към настоящия момент. Предвид факта, че по цитираното дело било установено, че по отношение на счупването на черепа не може да се постигне възстановяване и то ще остане видимо за цял живот, а установената контузия на мозъка довела до умиране на мозъчна тъкан и

оформяне на голяма посттравматична киста, тъй като увреждането е на голяма площ, независимо от лечението, пострадалият не е клинично здрав и вероятно никога няма да бъде, има проблем с говора и се нуждае от обслужване, болничното лечение е било още по-дълго - 15 дни, както и 360 дни отпуск поради временна неработоспособност, травмата влошава наличните хронични заболявания на ищеца и влияе крайно негативно на общото му състояние, то считат, че справедливото обезщетение в настоящия случаи следва да е 35 000 лв.

Молят съда да вземе предвид, че съгласно приложеното по делото компютърно томографско изследване от 09.04.2021 г. на ДКЦ Плевен образна диагностика (Приложение № 14 към исковата молба), пациентът се възстановил почти изцяло от преживяната ЧМТ – „не се изобразяват огнищни инфилтративни лезии в мозъчния паренхим ... Вентикларни отдели на ликворната система срединно разположени, със запазен капацитет ... нормално КТ изобразяване“. Като заключение в посоченото изследване е посочен „хроничен максиларен синусит двустранно“, т. е. хроничен синусит, който няма връзка с травмата. Това се потвърждавало от проведени магнитни резонанси в „Александровска" болница (Приложение № 15 от исковата молба), като според заключението на специалиста образна диагностика „Липсва динамика по отношение на известните посттравматични промени“. Оспорват изцяло, че констатираните в изследването от 19.05.2021г. заболявания имат причинно-следствена връзка с травмата и считат, че ищецът е имал тези заболявания и преди падането. Оспорват, че ищецът страда и от останалите заболявания и факта, че те са в причинно – следствена връзка с падането. Приложените изследвания, показващи уплътнение съдови стени и двустранно повишено съдово съпротивление касаят други заболявания на ищеца, които не считат, че са настъпили следствие от удара на 03.02.2021г. Намират, че няма връзка между проблемите в очите на ищеца и падането, тъй като в голяма част от случаите поставената диагноза била нормално следствие от възрастта – старческо влошаване на зрението, което в неговия случай било подсилено, следствие от подозренията, че страда от придружаващо заболявало диабет. Последното е потвърдено и в заключението на очния лекар : „установена възрастова витилиформена фовео-макуларна дегенерация", която засягала и двете очи на лицето (Приложение № 17 от исковата молба).

Считат, че исковата молба описва общо недобро състояние на възрастен мъж, с подозрения за хронични заболявания и не била доказана причинно-следствената връзка между заболяванията и травмата. Претендираното обезщетение надвишавало многократно справедливия размер, тъй като последствията от падането били преодоляни и изследванията показвали почти пълно възстановяване на ищеца, счупването на ключицата и ребрата не изисквало гипсиране или обездвижване и така минимализирало риска от обездвижване и неговите усложнения, съпътстващ другите счупвания, фрактурите били зараснали и нямало нужда от повторна хоспитализация или друго специално лечение.

Твърдят, че имало съпричиняване на злополуката при груба небрежност на ищеца. Оспорват твърдението, че същият „поддържал и обслужвал шприц автоматите в отдел „Шприцове“. Горното описание създавало представата, че контролът върху изправността на машината и по-конкретно на нейните механични елементи били част от трудовите задължения на служителя. Това становище не отговаряло на действителната правна и фактическа ситуация, като видно от длъжностната

характеристика (доказателство №1) ищецът заемал към момента на трудовата злополука длъжността „Апаратчик шприц машини“ и не отговарял за ремонта на машините при авария. Видно от трудов договор (Приложение № 1 от исковата молба, допълнителни споразумения (Доказателство № 2), както и от длъжностна характеристика (Доказателство № 1), той не бил изпълнявал дейност по механична поправка на машините. Заеманата от него длъжност включвала единствено настройка на контролното табло на шприц автоматите, в случай, че машината изпише грешка или преустанови своята работа, следствие от генериран в електрониката □ проблем. Макар че на ищеца не му била възложена работата по поправка на шприц автоматите и той самоволно решил да „поправи машината“, той с разполагал със специални знания за това и е разбирал много добре какви са необходимите действия за механичен ремонт на автомата. Той започнал работа в предприятието на 27.02.2006 г. като шлайфист. След това с редица Допълнителни споразумения (доказателство № 2), той заемал други длъжности в предприятието, но основната част от трудовия му стаж бил в „Електромеханичен отдел“ („ЕМО“ или „Поддръжка“), който отдел бил отговорен за поддръжка на машините. От 31.03.2006 г. до 18.09.2015 г. (Допълнително споразумение № 242/31.03.2006 г. до Допълнително споразумение № 723/18.09.2015г., Доказателство № 2) или 9 години, 5 месеца и 36 дни, той е бил част именно от този отдел, макар и през годините отделът да носил различно име. Видно от длъжностните характеристики, подписани на 26.11.2015 г. и 19.04.2016 г. – т. е. след преместването на лицето от отдел „ЕМО“, изискването за ежедневно поддържане на оборудването и съоръженията, с които работи лицето, отпадат. В трудовите му задължения останало единствено изискването за настройка на машините, макар той да разполагал от предишните си длъжности и със знанията за технологичните правила и норми, свързани с поддържането на автоматите. Неясно защо след като в нощта на 03.02.2021 г. г-жа М.И. повикала „настройчика“ да погледне контролния пулт на шприц автомат № 248, ищецът решил да преглежда други части на машината и самостоятелно, без да попита никого нито за разрешение, нито за инструкции, в разрез със задълженията му по длъжностната характеристика и всякакви норми за безопасност, да се покатери върху покрива на 2-метрова работеша машина, по който преминава непрестанно ток с високо напрежение и да погледне отгоре откъде евентуално би бил проблемът. В *** имало назначени 38 човека на щат механици и ел. техници в специално обособен отдел „Поддръжка“ (или „ЕМО“). В длъжностната характеристика на тези лица било предвидено провеждане на 24-часова поддръжка на всички машини в предприятието, 7 дни в седмицата. Именно това били лицата, които обезпечавали непрекъснатия процес на работа в дружеството. Отделно от тях имало и двама други специалисти – механик и ел. техник, които отговаряли специално за отдел „Шприцоване“, които работели с нормално работно време, дневна смЯ.. Специалистите от отдел „Поддръжка“ и „Шприцоване“ били единствените лице в предприятието, които били оторизирани да

установят и отстранят проблем, а не настройчиците като ищеца или друг, който не бил част от изброените.

В допълнение към това на 20.08.2018г срещу подпис и три имена на ищеца индивидуално му била предоставени Инstrukция за безопасна работа на шприц машини и Инstrukция за безопасна работа при преместване на палетизирани товари, Правила за безопасна работа с машини и съоръжения, Правила за движение в производствените участъци, правила за товарно-разтоварните площадки и складове (Доказателство № 15), в които били описани стъпките за безопасна работа с шприц автомати. Видно от същите ищецът бил индивидуално инструктиран в случай на авария да изпълни следните стъпки (1) незабавно съобщаване на дежурен механик за осъществяване на неотложен ремонт, (2) спиране на машината до преустановяване проблема с оглед минимизиране на рисковете за здравето и живота. Също така на него му било индивидуално комуникирано и че първата и задължителна стъпка преди реализирането на какъвто и да е ремонт (макар да оспорват, че такъв следвало да бъде направен от него) било (1) изключване на електрическото напрежение и (2) поставяне на предупредителни знаци. Ищецът положил дата, трите си и имена и подписа си под тези документи, с които потвърдил, че те са му предадени и че се е запознал с тяхното съдържание. Още повече тези изисквания имали толкова базов и общоизвестен характер, че те били ясни не само на човек с 16 години опит в предприятието, а и на човек без никакъв опит в областта на ремонтите.

Ищецът още веднъж бил инструктиран и чрез Инstrukции за безопасна работа при поддръжка, ремонт и почистване на машини и съоръжения (Доказателство № 14), които се комуникирали като част от Програмата при провеждане на периодичен инструктаж (Доказателство № 10). Същият бил запознат със спецификите не само на своята работа като настройчик, а и с работата на механиците и ел. техниците. Той работел в предприятието от 16 години, като почти 9 години и половина от тях бил част от отдела, поддържащ машините - „ЕМО“, При постъпването му през 2006 г. му бил проведен начален инструктаж, а на всеки 6 месеца му бил провеждан и периодичен инструктаж по безопасност, в който експертите от съответните отдели опреснявали знанията на служителите, осигурявали са им съдействие в случай на нужда и са напомняли за основните рискове на всяка от дейностите. В допълнение работодателят предоставил на служители и лични предпазни средства - работно облекло и защитни обувки (Доказателство № 12) в изпълнение на задължението си да осигури здравословни и безопасни условия на труд и на Заповед № 12-ОБЗ/ 06.10.2017 г. (Доказателство № 13). Представят техническа документация на самия автомат № 248 (Доказателство № 17), където била налична и легенда на всички символи и указалия, налепени с огромни символи на самата машина например задраскани два човешки крака, означаващи „Влизането забранено“, цветен триъгълник е удивителна като знак за „Опасност“ и други.

Качвайки се на върха на машината ищецът нарушавал грубо всички взети в предприятието мерки за здравословни и безопасни условия на труд всички други правила, които ежедневно се комуникирали със служителите, базовите технологични правила, с които експерт с неговия дългогодишен опит бил запознат и които изисквали да не се качваш необезопасен, без стълба и/или вишка или без каквото и да било помощно и предпазно средство върху детайлите на работеща машина (включена в електрическата мрежа) на 2,30 м. над земята, както и елементарни правила за безопасност, които изискват преди да започнеш да „ремонтираш“ каквото и да е машина, дори най-проста такава, да я изключиш от електричеството. Без възлагане извършил действия извън длъжностната си характеристика и изложил на опасност своя живот и този на колегите си, като не проявил елементарно старание и внимание и пренебрегнал основни технологични и технически правила. В допълнение към всичко гореописано, грубата небрежност и самонадеяността, която проявил служителят, качвайки се на покрива на 2,30 м. височина, е видна и от самия тип машина, която той се опитал да „обработи“. Автоматът бил затворен с т. нар. решетки — капаци от плексигласов материал, които ограничават всякаква външна намеса в производствения цикъл. Поставените на автомата специални маркировки били със знаци, познати на всеки служител, включително и на неспециалист (напр. задраскани два човешки крака, огън или др. очевидни символи) и указвали ясно, че нарушаването на целостта на машината или профилактика по нея в хода на работа било забранено. Извън трудовите му задължения, без нужда от това и в разрез с всички правила, които му били комуникирани и всички знания, които неминуемо притежавал ищецът решил самонадеяно да опита възможностите си да ремонтира автомата. Качването върху тръба на над 2 метра над земята, на работеща машина при липсата на елементарно изключване от електрическата мрежа показва небрежност, която всяко дори ниско грамотно лице може да избегне. Отделно, на самата машина имало и голям червен бутон STOP („Стоп“), при чието натискане се активирал аварийен режим и машината спирала да функционира.

Посочват, че травмата настъпила единствено следствие от поведението на ищеца, който без да му било възложено се заема с ремонт, който не бивало и не следвало да прави, в нарушение на правилата не ангажирал никой от наличните в този момент техници (Доказателство № 5 и 5а) да си свърши работата, в нарушение на правилата не спира захранването на машината и се поставя в ситуация, в която всички елемент по нея се движат, което влияело пряко върху неговата способност да пази равновесие, в нарушение на правилата без вишка или друго помощно средство се покатерва върху самата машина, по която преминават електрически кабели и ток, без да носи предпазни средства и без да помоли никого за помощ, в нарушение на правилата и на основна човешка логика се опитва да се закрепил на кръгла тръба, широка 15-20 см. и да пази равновесие по нея на повече от 2 метра над земята, без да

има за какво да се захване или да му помогне да пази равновесие, в нарушение на основна човешка логика самонадеяно приема, че няма да падне или че няма да се нарани, взимайки предвид факта, че автоматите в цеха са много близо един до друг и би могъл да се нарани, включително и фатално при неконтролируемо падане от височина. На основание гореизложеното молят съда да съобрази установената практика относно съдържанието на понятието „груба небрежност“ и относно начина на определяне на дължимото обезщетение при причиняване на имуществени вреди. Проявената от работника груба небрежност като основание за намаляване на отговорността на работодателя, се изразявала в неполагане на грижата, която би положил и най-небрежният човек, зает със съответната дейност при подобни условия. Съотношението на приноса за настъпване на вредите от страна на пострадалия се определяло от обективното съотношение допринасянето за трудовата злополука с оглед на всички конкретни факти и обстоятелства, които били всъщност и критериите за намаляване на обезщетението. Грубата небрежност на пострадалия била предпоставка за компенсация на вините, но критерий при определяне на процента на съпричиняване бил конкретният принос на увредения. Колкото повече едно лице било допринесло за настъпването на вредата, толкова по-голямо трябвало да е неговото участие в обезщетяването ѝ.

Предвид че на ищеца не било наредено да извърши проверка на механичните части на машината и че това действие не било част от служебните му задължения на настройчик и същият нарушил известните му технически, логически и базови правиш за безопасност за извършването на това действие (макар че бил обучен специално за работа с тази машина и имал 16 години опит в предприятието), същият умишлено се покатерил на върха на включена в тока машина на автоматичен режим, знаейки, че това действие било опасно за живота му и че би могъл да бъде убит и/или увреден, както от тока, така и от работа на машината, така и от евентуална загуба на равновесие и падане, намират, че трудовата злополука се явявала закономерно следствие единствено на противоправното му поведение. Самият ищец в исковата молба признавал тези факти и заявявал, че „дошъл и пуснал машината на автоматичен режим“. Оспорват обаче твърдението, че след това „се качих върху машината, придвижих се е към задния работен край».". Покривът на машината нямал нито работен край, нито работна част, той по дефиниция, инструкции и всякакви символи бил опасен за живота и били положени всички усилия той да бъде недостъпен. Това, че ищецът се възползвал от самата форма на машината и се покатерил, не означавало, че това било място за работа.

Важен факт било, че до момента на ищеца било изплатено застрахователно обезщетение в размер на 2 202,20 лв, по Договор за задължителна застраховка на работниците и служителите „Трудова злополука“, сключен от работодателя със ЗАД „****“ АД (Доказателство № 20). С тази сума следвало да бъде намалено дължимото на

ищеца обезщетение съгласно чл. 200, ал. 4 от КТ. На основание гореизложеното и на основание факта, че ищецът действал при условията на груба небрежност, в остър противовес с базовата човешка логика и съзнателно направил действие, което никой разумен човек не би извършил — да се качи върху горещ покривен детайл с високо напрежение при работещ автомат, считаме, че процентът на съпричиняване от страна на ищеца бил 95 % . Отчитайки изложеното, считат, че справедливото обезщетение в настоящия случай било 35 000 лв. или по-малко, като молят съда да го намали с 95 % (съобразно съпричиняването от ищеца) и да калкулира дължимо обезщетение в размер на не повече от 1 750 лв., до който размер той вече бил обезщетен с платеното му застрахователно обезщетение. На основание гореизложеното считат, че искът за обезщетение за претърпени неимуществени вреди в резултат на трудова злополука следва да бъде отхвърлен като изцяло неоснователен.

Оспорват изцяло претенцията за имуществени вреди, включващи разходи, потребителски такси при посещение в болнични заведения, извършвани манипулации, закупени медикамент, такси ЛКК, такси за изследвания, платено гориво и др. в размер на 5 332,25 лв. Считат, че изцяло била недоказана причинно-следствената връзка между представените по делото разходооправдателни документи и настъпилото травматично увреждане. Същото така представените разходи за гориво били силно завишени. Като примери посочват неизчерпателно : ултразвуково изследване (Приложение № 16 от исковата молба), което нямало никаква връзка с травмата, прегледи при очен лекар, при които се установявала дегенерация и намаление на зрението на двете очи, вероятно в следствие на възрастта (Приложение № 17 от исковата молба), фактура от 13.05.2121 г. (Приложение № 54 и № 55 от исковата молба) за извършено замерване на антитела срещу вируса на COVID-19 и за преглед на щитовидна жлеза, разходи за платен паркинг от всякакви дати на различни места, фискални бонове за закупуване на цигари, сапуни, шампоани, кремове за лице, спрейове за нос и др. (Приложение № 70 от исковата молба), разходи за закупуване на Линекс форте - пробиотик (Приложение № 63 от исковата молба). Причинно-следствената връзка между твърдените разходи и настъпилата травма била недоказана, а тя не можела да се предполага.

Работодателят дължал обезщетение за всички вреди от трудова злополука, които били пряка и непосредствена последица от увреждането - когато настъпилият от увреждането вредоносен резултат бил негова типична, нормално настъпваща и необходима последица, адекватно следствие от увреждането. Работодателят не отговарял за вредите, когато причинната връзка между злополуката и настъпването им била прекъсната. Така, в случаите, когато пострадалият търпи вреди, свързани косвено с увреждането, но явяващи се резултата от личното му поведение, то причинната връзка с увреждането била прекъсната, поради което обезщетение не се дължи — решение № 94/ 29.05.2019г. на ВКС по гр. дело № 2649/2018 г., IV гр. отд. ВКС.

В производството по делото е взело участие трето лице – помагач на страната на ответника ЗАД „***“. С молба от 01.08.2022 г. същите вземат становище, че предявените иски са неоснователни по основание и по размер, поради което молят съдът да ги отхвърли. Оспорват наличието на предпоставките за ангажиране на отговорността на ответника, като правят изрично възражение за причиняване на вредоносния резултат при условията на груба небрежност от страна на пострадалия с правно основание чл. 201, ал. 1 от КТ. Считат, че трудовата злополука била причинена изцяло от неправомерното поведение на пострадалия С. Д. М..

Оспорват твърдението, че трудовите задължения на пострадалия С. Д. М. включвали задължения по поддръжка и обслужване на шприц автоматите в цех „Шприцове“. Напротив, от представените доказателства се установявало, че в действителност длъжността на ищеца била „Автоматчик шприц машини“ и не е включвала задължения, свързани с ремонта и ежедневната поддръжка на автоматите. Видно от представената от ответника длъжностна характеристика на ищеца, същият имал единствено задължения, свързани с настройването на електрониката на машината чрез електронното табло в случай на изписване на грешка в системата. Ищецът нямал нито задължения, нито правомощия, съгласно заемащата от него длъжност, да извършва поддръжка, профилактика или ремонт на машините в случай на авария. Твърдят, че ищецът, заемащ длъжност „Автоматчик шприц машини“, бил запознат както с длъжностната си характеристика, така и с всички приложими инструкции и правила за безопасна работа в предприятието на ответника. Доколкото поправката на шприц автоматите не била част от задълженията на ищеца, очевидно било, че в нарушение както на служебните му задължения, така и на установените в предприятието здравословни и безопасни условия на труд, в нощта на 03.02.2021 г., същият самоволно и самонадеяно, вместо да извика някое от лицата в предприятието, което било ангажирано с поправка на автоматите при авария, предприел действия по качване върху автомата на височина от 2,30 м., докато същият бил в режим на работа. По този начин ищецът с действията си поставил в непосредствена опасност собствените си живот и здраве. Той не само действал нелогично, самонадеяно и безразсъдно, но допуснал редица нарушения на приложимите правила за здравословни и безопасни условия на труд, правила за работа в предприятието и грубо престъпил задълженията си и превишил правомощията си.

Съгласно конкретните роли, задължения и отговорности на пострадалия, той бил длъжен : при неизправност на автомата да преустанови работа и да потърси техническо лице за отстраняване на неизправността; да стои само откъм работната страна на машината; да съобщи незабавно на дежурния механик за изменения в работата на машината; при необходимост да спре незабавно машината и да не стъпва върху машината. Считат, че единствената причина за настъпване на настъпилата злополука била неспазването на посочените задължения, установени в Инструкциите

за безопасна работа на шприц автоматите, длъжностната характеристика, Правилника за вътрешния трудов ред, инструкциите за безопасна работа с машини, и елементарните правила безопасност, при условията на груба небрежност. От данните по делото било видно, че причините за настъпване на злополуката били изцяло от субективен характер и свързани с поведението на ищеца. Същият, в нарушение на собствените си задължения и всички правила за работа в предприятието, без разрешение, инструкция или надзор: самонадеяно и самостоятелно предприел действия да се заеме с „поправка“ на машината, вместо веднага да потърси техническо лице за отстраняване на неизправността; предприел действията по „поправка“ на машината без да изключи същата от захранването; качил се отгоре върху машината, без стълба или вишка, на 2,30 метра над земята, разчитайки на собствените си способности да се задържи; качил се върху машината, докато същата била в процес на работа на 2,30 метра над земята в резултат на което не успял да се задържи върху кръглата тръба върху машината и паднал, като настъпила процесната трудова злополука.

Посочват, че грубата небрежност се различавало от обикновената небрежност по степен и представлява по-засилена форма на небрежност, изразяваща се в неполагане на грижа, но според различен абстрактен модел - грижата, която би положил и най-небрежният човек при подобни условия, неполагане на значително по-елементарна степен на загриженост. Можело да се направи единствен правилен извод, че с извършените множество груби нарушения на правилата за безопасност в предприятието, ищецът проявил груба небрежност, с което станал причина за настъпване на вредоносния резултат. Предвид тежестта на нарушенията, считат, че размерът на съпричиняването следвало да бъде определен на поне 95%.

При условията на евентуалност оспорват предявения иск за неимуществени вреди, като считат същия за изключително завишен в противоречие с принципа на справедливост, прогласен в чл. 52 от ЗЗД. Съгласно чл. 51, ал. 2 от ЗЗД за вреди, причинени от непозволено увреждане, обезщетение се дължи за всички вреди, които са пряка и непосредствена последица от увреждането. Тези вреди обаче трябвало да са действително причинени, а именно, да съществуват обективно. Тяхното настъпване подлежало на доказване при условията на пълно и главно доказване от страната, която претендира обезщетението, а техният размер подлежал на определяне от съда по справедливост. Според приетото в Постановление № 4/23.12.1968 г. на Пленума на ВС становище, понятието „справедливост“ по смисъла на чл. 52 от ЗЗД не е абстрактно, а е свързано с преценката на редица конкретни обективно съществуващи обстоятелства, които трябва да се вземат предвид от съда при определяне размера на обезщетението. Поради факта, че за оценяването на неимуществените вреди не бил въведен законен критерий, било необходимо те да бъдат оценени разумно, въз основа на равнопоставеност, отнесена към негативните последици, понесени от пострадалото лице, така че обезщетението да не се превърне в неоправдан източник на приходи.

Точно заради постигането на това равновесие, при определяне на размера на неимуществените вреди, трябва да се има предвид принципа на пропорционалност между справедливостта и социалната необходимост като това е основата, върху която практиката на Европейския съд по правата на човека прибавя още един принцип, този на отнасянето на нивото на моралните вреди спрямо нивото на нетната минимална заплата в страната на произход на пострадалото лице.

В настоящия случай считат, че размерът на претендираното от ищеца обезщетение за неимуществени вреди не кореспондира на твърдените от него вреди, както били описани в исковата молба, а също така и не били съобразено със съдебната практика по сходни случаи. Оспорват претенцията за имуществени вреди като неоснователна и недоказана. Твърдят, че извършените от ищеца разходи не били по необходимост свързани с преодоляването на последиците от настъпилата злополука. Оспорват претенцията по акцесорните иски за законна лихва за забава върху двата иски. Считат, че неоснователността на главния иск водила и до неоснователност на иски за присъждане на законна лихва за забава. Оспорват датата, от която се претендира законната лихва за забава. Молят съда да отхвърли като неоснователни предявените от С. Д. М. срещу „***“ ЕООД иски.

В съдебно заседание на 12.09.2022г. е допуснато изменение на размера на предявените от ищеца иски, като искът на неимуществените вреди вместо за 100 000 лв. да се счита предявен за 120 000 лв., а искът за имуществени вреди вместо за 5 332,24 лв., за да счита предявен за увеличен размер от 5 699,61 лв.

Съдът, след като обсъди доводите на страните и прецени събраните по делото доказателства, прие за установено следното от фактическа страна:

Не е спорно между страните по делото, че ищецът С. М. е служител на ответното дружество от 27.02.2006г., като с допълнително споразумение от 18.04.2016г. е назначен на длъжност „автоматчик шприц машина“. На 03.02.2021г. той претърпял злополука при неуспешен опит да поправи шприц-автомат № 248 в цех „Шприцове“, като вследствие от падане от покривната част на машината същият е получил физическо увреждане, изразяващо се в черепно мозъчна травма – фрактура на базата на черепа, фрактура на четири ребра и фрактура на ключица.

Установява се от декларация за трудова злополука, с вх. № 5101-07-4/08.02.2021 г. на НОИ, както и от протокол за трудова злополука № 5101-07-4-2/23.02.2021г., че злополуката е настъпила на 03.02.2021г. в 00,30 ч. в предприятието в цех „Шприцове“, намиращ се в гр. ***. Посочено е, че към 00,28 ч. ищецът е бил повикан от М.И. на длъжност „***“, че шприц – автомат № 248 в цех „Шприцове“, на който работела, е спрял. Той пуснал машината на автоматичен режим и се качил върху нея, придвижил се към задния работен край, подхлъзнал се и паднал от височина 2,30 м. между двата шприц автомата. Прието е, че при осъществяване на дейността за

осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд, работодателят не е осигурил необходимото специфично обучение, което трябвало да получи пострадалото лице, за да извършва ремонт, поддържане и обслужване на работното оборудване – шприц автомат № 248 в цех „Шприцове“, като го е допуснал да осъществява ремонт на посочената машина, което е довело до злополука в нарушение на чл. 16, ал. 1, т. 7 от Закона за здравословни и безопасни условия на труд, във вр. чл. 167, ал. 2 от Наредба № 7 за минималните изисквания за здравословни и безопасни условия на труд на работните места и при използване на работното оборудване.

От разпореждане № 4/ 23.02.2021г. на длъжностно лице от НОИ – ТП - Габрово, че злополуката, декларирана от ответника с вх. № 4/ 08.02.2021 г., станала със С. Д. М. на 03.02.2021 г, е приета за трудова злополука по чл. 55, ал. 1 от КСО. Не се спори между страните по делото, че разпореждането не е обжалвано в срока за обжалване.

По делото не се спори и от представените доказателства правилник за вътрешния трудов ред на предприятието, извлечение от Книгата за инструктажа, програма при провеждане на периодичен инструктаж, програма за провеждане на инструктаж на работното място, периодичен и извънреден инструктаж, програма за провеждане на начален инструктаж, програма за провеждане на ежедневен инструктаж на водачите на вътрешно заводски транспорт, програма за провеждане на ежедневен инструктаж на работещи с химични вещества или смеси, програма за провеждане на ежедневен инструктаж на служители в отдели ЕМО и ЕМО подови настилки, програма за провеждане на инструктаж на работното място, периодичен и извънреден инструктаж, протокол за предоставяне на работно облекло, заповед № 12-ОБЗ/ 06.10.2017г., инструкции за безопасна работа при поддръжка, ремонт и почистване на машини и съоръжения, инструкция за безопасна работа на шприц автомат, инструкции за експлоатация и работа с транспалетна количка, инструкции за безопасна работа при преместване на палетизирани товари, правила за безопасна работа с машини и съоръжения, правила за движение в производствените участъци, инструкция за безопасна работа на шприц автомат се установи, че в предприятието на работодателя са били приети правила във връзка със здравословни и безопасни условия на труд.

Приети по делото са и болнични листи на името на ищеца, а именно: E20210174835 от 15.02.2021 г., E20210717374 от 16.03.2021 г., E20201215718 от 14.04.2021 г., E20211219486 от 17.05.2021 г., E20211219521 от 16.06.2021 г., E20211219558 от 14.07.2021 г., E20211219601 от 24.08.2021 г., E202П219614 от 03.09.2021 г., E20211219672 от 12.10.2021 г., E20211219713 от 01.11.2021 г., E20211219792 от 15.12.2021 г., E20211219808 от 28.01.2022 г., E20211219835 от 08.02.2022 г., E20211219864 от 07.03.2022 г., E20211219899 от 07.04.2022 г., E20211219929 от 28.04.2022 г. и E20222050733 от 21.07.2022 г. за временна

неработоспособност в периода 15.02.2021г. – 13.06.2022г. Както и медицински протокол на ЛКК № 122 от 28.04.2022 г. ЛКК № 07291340052200001 към ДКЦ *** Медика за освидетелстване на ищеца.

От приетите по делото епикризи (л. 20, 69, 121 и 122 от делото) се установява, че ищеца е претърпяла множество прегледи и медицински интервенции, подробно описани.

От приложеното по делото експертно решение на ТЕЛК от 14.0.2022г. по МБАЛ „Д-р Стойчо Христов“ ЕООД *** се установява, че полученото от работника увреждане е довело до 85 трайно намалена работоспособност. Водещата диагноза е дифузна травма на главния мозък. Установена е за трудова злополука – дифузна травма на главния мозък, церебрастенен синдром, дискординационен синдром средна степен – следва 75 ТНР. За общо заболяване – органично мозъчни психични смущения и нарушения на интелектуално паметовите и когнитивни функции при съхранени ориентация и критичност – 20 ТНР. Дископатия на ниво L4-L5 с радикулярен синдром лека степен без двигателен дефицит следва 10 ТНР, артериална хипертония, хипертонично сърце – 20 % ТНР, захарен диабет тип II (НИЗЗД) без КДС – следва се 20 % ТНР. За общо заболяване – следва се 50% ТНР.

От показанията на разпитаните по делото свидетели на ищеца М.а и Д. се установява, че след злополуката същият е изпитвал силни болки и бил в безпомощно състояние за период от 6 месеца. След този период болката се появявала епизодично, амил бучене в главата. Ръката му зараснала на криво. Психичното му състояние било влошено, защото не можел да спи. Свидетелите изтъкват, че ищецът се е отчаял от безпомощното положение, в което се намира и от невъзможността да осигури издръжка на семейството си, както и че към настоящия момент той продължава да изпитва периодично болки, да има проблем с движенията и със слуха.

От показанията на свидетелите на ответника – св. Л. и св. Г. се установи, че са изготвени необходимите правила за безопасна работа. Всички машини и съоръжения били снабдени с инструкции за безопасна работа, включително тази, на която е станала злополуката. Въпреки това се случвало хора да се качват на машините, за което им били правени забележки от св. Л., а св. Г. твърди, че били налагани санкции.

Св. Д. – колега и приятел на ищеца заяви, че му се било случвало да се качва на машините, но внимавал. Това ставало два пъти седмично, за което му били правени устни забележки. Други служители викали упълномощен служител, който извършвал ремонтите.

Съдът, съобразявайки възможната заинтересованост на свидетелите съобразно разпоредбата на чл. 172 от ГПК, ги кредитира изцяло като достоверни, логични, последователни и допълващи се, тъй като кореспондират на останалите събрани по делото доказателства – писмени и експертни заключения.

От заключението на изготвената съдебно-медицинска експертиза се установява, че при процесния инцидент на 03.02.2021г. ищецът е получил тежка черепно-мозъчна травма – контузия на главата с масивен хематом в меките тъкани на скалпа вдясно странично, счупване на черепни кости вдясно (вкл. и по черепната основа) с данни за кръвотечение/ликворотечение от лявото ухо и пневмоцефалия (проникване на въздух в черепната кухина), кръвоизлив над твърдата мозъчна обвивка вляво и под твърдата мозъчна обвивка вдясно, кръвоизлив под меките мозъчни обвивки, контузии на мозъчно вещество вдясно с локален мозъчен оток, кръвоизлив в клетките на сисовидния (мастоиден) израстък на лявата слопоочна черепна кост и по сфеноидалния (клиновиден) черепен синус, разместено счупване на лявата ключица, счупване на 1-во и 4-то ребра на гръдния кош вляво, вероятни малки кръвоизливи (или друга течност) в гръдната кухина двустранно, имал е кръвотечение от лявото ухо, загуба на съзнание, последвана със степенна промяна в съзнанието. По-късно (м. 09.2021г.) се установява намаление на слуха и на двете уши от невросензорен тип, с наличие на тинитис (пищене), хипофункция на лабиринта (вътр. ухо) вляво. Наличие като усложнение на посттравматичен церебрастен синдром и дискординационен синдром. Още от м. 05.2021г. се установява лезия (увреждане) на левия лакетен нерв и съмнение за увреждане на срединния нерв вляво (това може да се свърже с изтръпването и слабост на ръката) с псевдортроза на лявата ключица, увреждане на брахиалния плексус вляво (с мнение за ревизия на брахиалния плексус вляво). При консултации с психиатър се определя и посттравматичен органичен мозъчен синдром. Черепно-мозъчната травма е представлявала опасност за живота. Получената черепно-мозъчна травма с кръвоизливи и мозъчна контузия е довела до разстройство на здравето, временно опасно за живота, а също така счупването на черепните кости със засягане на вътрешното ухо и пневмоцефалия представлява нараняване, проникващо в черепната кухина. Счупването на ключицата, участваща в раменния пояс, е довело до трайно затрудняване на движението на левия горен крайник, за период над 1 месец (около 2-3 месеца). Останалите увреждания (вкл. счупените две ребра) са довели до временно разстройство на здравето, неопасно за живота (разстройство на здравето извън случаите на чл. 128 и чл. 129 от НК). Счупването в основата на черепа е с пряко засягане на вътрешното ухо вляво, както и общата черепна травма, са довели до трайно намаление на слуха. Увреждането на брахиалния (раменен) нервен плексус вляво със засягане на клончетата на лакътния и срединния нерв на лявата ръка е довело до постоянно разстройство на здравето, неопасно за живота.

Възстановителният период е бил болезнен от момента на инцидента, като постепенно голяма част от оплакванията при зарастване на костите намаляват, но не отшумяват, с остатъчни болкови явления - след натоварване от стоеж или движение; болков синдром от страна на главата е възможен в дълъг период след контузия на мозъка. Има и неврологично увреждане на лявата ръка, което е предизвикано от

травмата, свързано е със слабост, болки и изтръпване - за постоянно. По отношение на счупването на ребрата (разместени) оздравителният период е около 2-3 месеца; приблизително такъв е оздравителният период (зарастване) и по отношение на ключицата, но поради разместването и зарастването с деформиращ костен калус, този период може да е по-дълъг, предимно по отношение на болковия синдром - костният калус притиска околни мекотъканни структури и нерви. По отношение на черепно-мозъчната травма непосредственият възстановителен период е около 6 месеца, но продължително наличие на симптоми може да има години след инцидента.

Към момента на изготвяне на експертизата, лицето не е напълно клинично здраво в общ смисъл (освен ако за клинично здраво се приеме липса на остро заболяване - инфекция или пряко възникнало). Травмите са в хроничен стадий - черепно-мозъчната и тази на ключицата, има неврологично увреждане и увреждане на слуха, които не са с добра прогноза по отношение на намаление на оплакванията. След острия период на черепно-мозъчната травма и резорбция на контузията на мозъка с кръвоизливите, налице са остатъчни огнищни промени в мозъчното вещество, описани и при ЯМР изследванията („без динамика по отношение на известните посттравматични промени"). От острия до хроничния период на травмата има положителна динамика (подобрене), което е последвано от остатъчните промени без динамика. Това се отнася за структурните мозъчни промени от черепно-мозъчната травма. Психорганичният мозъчен синдром обаче остава и той е свързан с промени в поведението, вегетативни нарушения, когнитивни смущения, оплаквания от главоболие. Не се очаква пълно възстановяване от травмата.

При преглед на 19.05.2021 г. от д-р Л.С. - кардиолог е констатирано „Хипертонично сърце без (застойна) сърдечна недостатъчност. Ишемична кардиомиопатия." Това са хронични заболявания, без връзка с травмата. Посочената „Дифузна травма на главния мозък" е последствието от инцидента (черепно-мозъчна травма). Според медицинската документация, С. М. страда от придружаващи заболявания - неинсулинозависим захарен диабет, хипертонично сърце (артериална хипертония), дегенеративно заболяване на гръбначния стълб (дископатия и радикулопатия), дегенерация на макулата на двете очи. Тези заболявания общо повлияват здравословното състояние, но не са свързани със симптомите, произхождащи от травмите. Към момента няма данни за опасност за живота като следствие от травмите. По отношение на опасност, свързана с поведението, повлияно от мозъчния органичен синдром (на психична основа), не може да бъде направена преценка като прогноза.

Очното заболяване не може пряко да се свърже с преживяната травма. Вещото лице по настоящата експертиза не е компетентно да прецени състоянието на очните дъна, за което се изисква специфична квалификация и апаратура. Като цяло, не се

очаква подобрене в това състояние. Състоянието на очите се повлиява от заболявания като артериална хипертония и диабет. Не може да се определи пряка връзка между състоянието на поясния и гръдния сегмент на гръбначния стълб, при което има възрастови/дегенеративни изменения. Може да се допусне обаче, че преживяната тежка травма ще се отрази негативно на протичането на това състояние и е възможно да усили оплакванията. Състоянието на кръвоносните съдове не е свързано с травмата.

При извършваните прегледи от специалисти по УНГ-болести и отоневрология и проведени от тях измервания, се установява нарушение на слуха. Засягането на слуха засяга и двете уши. При лявото ухо невро-сензорната слухозагуба е 52 дБ, а при дясното ухо е 38 дБ, измерено към м. март 2022 г. (подобно е и през м.09.2021 г. 52/41). Слухът е засегнат не само по количество (намаление), но и качество, с шумове, пищене. Настоящата експертиза не може да определи тези промени в процентно изражение. При травмата има тежко засягане на вътрешното ухо вляво - пряко от счупването на черепа; от общата травма и сътресението на главата може да пострада и вътрешното ухо вдясно, без това да е пряко видимо. При последващите изследвания има засягане и на двете уши, като логично преобладава вляво. Липсват данни за предхождащо увреждане на слуха. Не се очаква подобрене по отношение на слуха.

Съдът кредитира изцяло заключението по приетата експертиза, като намира същото за обективно и компетентно изготвено.

По делото са представени доказателства, че на 18.03.2020г. работодателят „****“ ЕООД е сключил със „****“ ЗАД в полза на работниците и служителите застраховка "Трудова злополука", която е била действаща към момента на увреждането. Между страните не се оспорва и се признава от ищеца, че е получил до датата на първото съдебно заседание сумата 101 773,31 лв. като застрахователно обезщетение, от които 2 202,20 лв. към датата на предявяване на исковата молба, сумите 157,30 лв., 314,60 лв., 157,30 лв., след предявяване на исковата молба в течение на процеса, както и преди датата на съдебно заседание на 12.09.2022г. сумата 99 099 лв.

При така установеното от фактическа страна, съдът прави следните правни изводи:

По иска за обезщетение на причинени неимуществени вреди : За основателността на предявения иск в тежест на ищеца е да докаже при условията на пълно и главно доказване правопораждащите факти, от които черпи изгодни за себе си последици, а именно, че в процесния период е претърпял болки и страдания, вследствие на травматично увреждане, признато по предвидения в закона ред за трудова злополука, като към момента на настъпване на злополуката ищецът е бил в трудово правоотношение с ответника. В тежест на ответника е да докаже положителния факт на погасяване на задължението си за поправяне на причинените

вреди.

От приетото по делото допълнително споразумение към трудов договор № 478/ 18.04.2016 г., се установява, че страните са се намирали в трудово правоотношение, по силата на което ищецът е заемал длъжността "Автоматчик шприц машини" с основно трудово възнаграждение в размер на 739 лева. По този въпрос не е налице спор между страните, като това обстоятелство е определено като безспорно с доклада по делото.

Видно от данните по делото е, че ответникът, ползвайки правото по чл. 57, ал. 2 от КСО подал декларация за трудова злополука, в резултат на което е извършено разследване на декларираната злополука и на основание чл. 60, ал. 1 КСО било издадено разпореждане № 4/ 23.02.2021 г. на Национален осигурителен институт, Териториално поделение - Габрово, с което увреждането на ищеца е признато за трудова злополука – дифузна травма на главния мозък, настъпила в резултат от падане от шприц автомат. Разпореждането по чл. 60, ал. 1 КСО има характер на индивидуален административен акт и подлежи на обжалване от заинтересованите лица, сред които са страните в настоящото производство (пострадал и осигурител). Ето защо спрямо законосъобразността на този акт се прилага разпоредбата на чл. 17, ал. 2, изр. 2 ГПК, установяваща забрана за гражданския съд, пред когото се черпят права от акта, да проверява неговата законосъобразност, щом той се противопоставя на лице, участвало в административното производство по издаването му. Независимо от горното по делото няма спор, че настъпилото увреждане е признато по установения в закона ред за трудова злополука. Поради което настоящият състав на съда е длъжен да приеме, че е настъпило увреждане по описания в разпореждането начин и същото съставлява трудова злополука – внезапно увреждане – дифузна травма на главния мозък, настъпила в резултат от падане от шприц автомат.

Съгласно разпоредбата на чл. 200, ал. 1 от КТ за вреди от трудова злополука или професионална болест, които са причинили временна неработоспособност, трайно намалена работоспособност 50 и над 50 на сто или смърт на работника или служителя, работодателят отговаря имуществено, независимо от това, дали негов орган или друг негов работник или служител има вина за настъпването им. Налага се извод, че ответното дружество дължи заплащане на обезщетение за реално претърпените от ищеца неимуществени вреди. Принципът за справедливост по чл. 52 от ЗЗД изисква в най-пълна степен да се постигне обезщетяване на увреденото лице за претърпените и предвидими в бъдеще болки и страдания, настъпили в резултат от трудовата злополука. За определяне на справедливия размер за обезщетяване на претърпените болки и страдания съдът съобрази, че от доказателствата по делото се установи, че вследствие от злополуката ищецът е претърпял множество болки и страдания. В резултат на злополуката е получил тежка черепно-мозъчна травма, счупване на черепни кости

вдясно (вкл. и по черепната основа) с данни за кръвотечение/ликворотечение от лявото ухо и пневмоцефалия (проникване на въздух в черепната кухина), кръвоизлив над твърдата мозъчна обвивка вляво и под твърдата мозъчна обвивка вдясно, кръвоизлив под меките мозъчни обвивки, контузии на мозъчно вещество вдясно с локален мозъчен оток, кръвоизлив в клетките на сисовидния (мастоиден) израстък на лявата слопоочна черепна кост и по сфеноидалния (клиновиден) черепен синус, разместено счупване на лявата ключица, счупване на 1-во и 4-то ребра на гръдния кош вляво, вероятни малки кръвоизливи (или друга течност) в гръдната кухина двустранно, кръвотечение от лявото ухо, загуба на съзнание, последвана със степенна промяна в съзнанието. По-късно (м. 09.2021г.) се установило намаление на слуха и на двете уши от невросензорен тип, с наличие на тинитис (пищене), хипофункция на лабиринта (вътр. ухо) вляво, което според вещото лице също се дължи на злополуката. От м. 05.2021г. се установила лезия (увреждане) на левия лакетен нерв и съмнение за увреждане на срединния нерв вляво с псевдортроза на лявата ключица, увреждане на брахиалния плексус вляво. Получената черепно мозъчна травма е причинила временно разстройство на здравето, временно опасно за живота, а останалите увреждания – временно разстройство на здравето, неопасно за живота. Причинените на ищеца телесни увреждания са наложили спешното му хоспитализиране в деня на инцидента, проведено било медикаментозно лечение и физиотерапия. Болката към момента на травмата е била много силна, че по време на рехабилитацията също е имало болка, като пълно възстановяване на ищеца не се очаква. Посочените увреждания наред с болките са довели до значителни затруднения и неудобства в самообслужването на ищеца и в извършването на ежедневните битови дейности, което наложило близките да оказват непрестанна помощ през време на лечението и възстановяването. Освен физическата травма и големите неудобства при извършването на ежедневни дейности, съдът отчита и значителния емоционален стрес, който ищецът е изживял след злополуката и негативната промяна в психическото му състояние за месеци наред и към момента една година след инцидента.

Установено е също, че с решение на ТЕЛК на ищеца е определена 85% трайно намалена работоспособност в резултат на трудовата злополука за срок от две години. Наред с изложеното съдът отчита още, че към датата на инцидента ищецът е бил в трудоспособна възраст, на 57 години, трудово ангажиран, чието ежедневие и начин на живот са променени много съществено в резултат от травматичната увреда, обусловила ползването на дългосрочен отпуск поради временна неработоспособност. От представените доказателства по делото се установява, че считано от 27.10.2022. трудовото правоотношение между страните по делото е било прекратено на основание чл. 325, ал. 1, т. 9 от КТ.

Разпитаните свидетели М.а и Д. описват периода на възстановяване като изключително труден за ищеца, съпроводен с много болки и негативни преживявания

както за ищеца, така и за семейството му. От заключението по приетата съдебно-медицинска експертиза се установява, че оздравителният период на черепно-мозъчната травма е около 6 месеца, но продължително наличие на симптоми може да има години след инцидента и пълно възстановяване не се очаква.

При тези данни съдът намира, че справедлив размер на обезщетението за претърпените неимуществени вреди на ищеца е сумата от 120 000 лв. При определянето му съдът отчита, настъпилото продължително разстройство на здравето, причинените силни болки на ищеца през целия оздравителен период и след това, липсата на перспективи за пълно възстановяване, наличието на период, през който ищецът бил в невъзможност да се обслужва сам, загубата на работоспособност, която няма да се възстанови, възрастта на ищцата, определената 85 % трайно намалена работоспособност за срок от две години в следствие на трудова злополука. При определяне размера на обезщетението съдът взе предвид и общественоекономическите условия на живот в страната за периода м. февруари 2021 – м. декември 2022г., които се характеризират с увеличаваща се инфлация в размер на около 20 % годишно по данни на НСИ. Поради изложеното съдът намира, че определеното парично обезщетение в този размер съответства на критерия за справедливост, поради което искът за неимуществените вреди следва да бъде уважен изцяло. Следва да се посочи, че при определяне размера на обезщетението за неимуществени вреди съдът се съобрази с практиката на ВКС, съдържаща се в решение № 78/ 13.11.2017г. по гр. дело № 60397/2016г., II г. о., решение № 208/ 12.05.2019г. по гр. дело № 4494/ 2018г., IV гр. отделение и други, според която при определяне размера на обезщетение за неимуществени вреди съдът е ограничен от обективизираната в исковата молба преценка на ищеца относно справедливия размер на следващото му се такова.

За пълнота на изложението следва да се посочи още, че не се доказва твърдението в исковата молба, че в свободното си време извън работата по трудово правоотношение с работодателят-ответник, преди настъпване на трудовата злополука ищецът е работил в сферата на строителството. При определяне размерът на обезщетението съдът не е взел предвид и изтегленият кредит от ищеца на стойност 31 080 лв. със срок за погасяване до 15.09.2028 год., като счита, че работодателят не следва да носи отговорност за личното решение на работника да сключи договор с банковата институция.

По отношение иска за обезщетение за имуществени вреди : От представените фактури и касови бонове и събраните свидетелски показания, се установява, че ищецът е закупувал лекарства и медицински изделия със собствени средства, заплащал е прегледи и изследвания, поради което искът за имуществени вреди за платени прегледи и изследвания, както и за закупувани лекарства и медикаменти е основателен до размер

от 4009,48 лв. Съдът взе предвид представените фактури и касови бонове за закупени лекарства на л. 85, 86, 88, 88 – гръб, 89, л. 89 – гръб, 91, 91 – гръб, 92, 92 – гръб, 93 – гръб, 94, 94 – гръб, 97, 98, 99, 100, 100 – гръб, 102, 103, 105, 111, 123, 124, 127 и 128. Както и представените фактури и касови бонове за медицински прегледи на л. 87, 90, 93, 101, 102, 104, 106- гръб, 107, 112, 113, 125, потребителски такси – на л. 103, 107, 113 – гръб, ЛКК – л. 105 – гръб, 106, 110, 123 – гръб и 127 и изследвания – на л. 95, 97, 98 – гръб, 107, 109 и закупена ортеза на л. 105.

В останалата си част до пълния предявен размер от 5699,61 лв. предявеният иск като неоснователен следва да бъде отхвърлен. При определяне основателността и доказаността на иска съдът съобрази, че представените фактури и касови бонове за закупено гориво на л. 87, 104, 105, 105 – гръб, 106, 107, 107, 108, 110 и 126, за платен паркинг на л. 101, 105, 105 – гръб, 106, 107 – гръб, за платен тест за ковид на л. 95, за платени изследвания на щитовидна жлеза на л. 96, платена такса за документи на л. 103 и закупени шампоани на л. 88 гръб и 105 – гръб обективират направени разходи от ищеца, но същите не се доказва, че са били необходими за лечението. Според съда в тази част не се доказва и връзката на направените разходи с уврежданията, свързани с трудовата злополука.

По възражението за съпричиняване на вредоносния резултат :Съгласно разпоредбата на чл. 201, ал. 1 от КТ отговорността на работодателя може да се намали, ако пострадалият е допринесъл за трудовата злополука, като е допуснал груба небрежност, т. е. когато не е положена дължимата грижа, каквато и най-небрежният би положил. В настоящия случай ищецът не оспорва, че е бил надлежно инструктиран, като е бил запознат с правилата за безопасност при работа с процесната машина и механизма ѝ на работа, въпреки това се е качил на машината без предварително да я спре, като по невнимание е паднал от височина 2,30 м. В случая действително не се касае за непълнота при инструктажа към момента на злополуката, или за съществуване на риск, с който работникът да не е бил предварително запознат. Изискването към работниците да не пристъпват към ремонт на машините, а да се обръщат към специално звено, назначено от работодателя, обаче не е било достатъчно, за да осигури безопасна работа. Това изискване явно е затруднявало работниците в производствения процес, затова масово е било пренебрегвано от тях, както се изяснява от показанията на св. Л., св. Г. и св. Д.. Всички те безпротиворечиво твърдят, че е имало множество случаи, в които работници са се качвали по машините, пренебрегвайки правилата за безопасност. Ето защо според съда е било необходимо работодателят да не разчита само на разписаните правила за безопасност при превенцията на риска, а да приложи и други, като се обезпечи реалната невъзможност неоправомощено лице да достигне до покрива на машината. Наличието на предходни нарушения от страна на множество работници, сред които ищецът и св. Д., е следвало да бъде отчетено от работодателя в организационен план, за да се спазват без изключение предвидените мерки за

здравословни и безопасни условия на труд. Съдът отчете, че в предприятието на ответника е имало занижен контрол към изпълнение на това изискване. В частност свидетелят Г., който е специалист по здравословни и безопасни условия на труда при ответното дружество посочи, че лично е виждал хора да се качват по машините, защото така им било по-удобно. По отношение наложени наказания и предприети мерки същият най-общо посочи, че били налагани санкции, но по делото не бяха представени доказателства в тази насока. Когато работодателят не предприеме мерки, включително чрез налагане на дисциплинарни наказания, при наличието на постоянна практика работниците да нарушават правилата за безопасна работа, при настъпила вследствие на това трудова злополука не се прилагат правилата на грубата небрежност по чл. 201, ал. 2 от КТ. В тази насока съдът се позовава на постоянната практика на ВКС съгласно решение № 977/ 14.01.2010г. по гр. дело № 298/2009г., IV гр. отделение, решение № 157/ 24.06.2014г. по гр. дело № 6210/2013г., III гр. отделение и решение № 268/ 25.03.2021 г. по гр. дело № 1030/2020 г., IV гр. отделение на ВКС. Поради което счита, че възражението на ответника за приложение на разпоредбата на чл. 201, ал. 2 от КТ е неоснователно.

В отговора на исковата молба и писмените бележки процесуалният представител на ответника се позовава на решение № 268/ 25.03.2021г. на ВКС по гр. дело № 1030/ 2020 г., IV гр. отделение, ВКС, което е постановено при различна фактическа обстановка, при която съдът е приел, че е налице груба небрежност от страна на работника. При определяне размера на обезщетението за трудова злополука са били взети предвид различни наранявания на работника от установените по делото и различни обществено-икономически условия на живот в страната, тъй като в това решение се касае за трудова злополука, станала през 2018г. Поради което даденото разрешение не е обвързващо за настоящия състав на съда.

Съгласно чл. 200, ал. 4 КТ дължимото обезщетение се намалява с размера на получените суми по сключените договори за застраховане на работниците и служителите, а съгласно определението, дадено в ал. 3 на чл. 200 КТ, дължимото обезщетение е разликата между причинената вреда - неимуществена и имуществена, вкл. пропуснатата полза, и обезщетението и/или пенсията по общественото осигуряване. Следователно дължимото обезщетение за вреди от трудова злополука се определя от сбора на претърпените имуществени вреди (претърпени загуби и пропуснати ползи) и неимуществените вреди. Имушествените вреди се установяват по вид и размер и са кумулират, а неимуществените вреди се определят по справедливост, и от получената обща сума се намалява полученото обезщетение и/или пенсията по общественото осигуряване. Последното намаляване на дължимото обезщетение според чл. 200, ал. 4 КТ се извършва само в случаите, когато пострадалият работник или служител е получил парична сума по сключени договори за задължително застраховане на работниците и служителите за риска "трудова злополука" за сметка на работодателя

при условията на чл. 57 от Закона за здравословни и безопасни условия на труд. В случай на изплатено застрахователно обезщетение от набраните вноски, които работодателят е превел в интерес на работника или служителя, за настъпило застрахователно събитие, изплащането от страна на работодателя на пълния размер на дължимото обезщетение би довело до двукратно обезщетяване за една и съща вреда, поради което законът предвижда, че дължимото от работодателя обезщетение се намалява с получената парична сума по застрахователния договор. Когато разпорежда, че по посочения начин се намалява "дължимото обезщетение", законът не предвижда намаляването да се извършва само в случаите на предявени претенции само или и за имуществени вреди. В този смисъл е и трайната съдебна практика на ВКС, постановена по реда на чл. 290 ГПК, обективирана в решение № 227/ 25.10.2016г. по гр. дело № 1405/ 2016г. на IV гр. отделение, ВКС, както и решение № 125/ 04.05.2016г. по гр. дело № 4417/2015 г. на IV гр. отделение и решение № 67/ 22.07.2021г. по гр. дело № 562/ 2020 г. IV гр. отделение, ВКС. От представените по делото преводни нареждания на „****“ ЗАД по щета № 0142/21/001/ 500017 (л. 99 – 109) и признанията на ищеца същият е получил в хода на производството застрахователно обезщетение в размер на 101 773,31 лв., което следва да се приспадне от присъденото обезщетение.

Ответникът следва да бъде осъден да заплати на ищеца сумата 22 236,17 лв., от които 18 226,69 лв. – обезщетение за претърпените в резултат на трудова злополука на 03.02.2021г. неимуществени вреди, ведно със законната лихва от датата на увреждането – 03.02.2021г. до окончателното изплащане на сумата. В останалата част до пълния претендиран размер от 120000лв. искът следва да бъде отхвърлен, като неоснователен на основание чл. 200, ал. 4 от КТ. Искът за имуществени вреди следва да бъде уважен за 4009,48 лв., ведно със законната лихва от датата на завеждане на исковата молба. В останалата част до пълния претендиран размер от 5 699,61 лв. следва да бъде отхвърлен като неоснователен.

При този изход на спора на основание чл. 78, ал. 1 и ал. 4 от ГПК право на разноси възниква и за двете страни. Ищеца е доказал разноси в размер на 300 лева – депозит за вещо лице. Ответникът следва да заплати на ищеца сумата от 53,07 лв. съразмерно с уважената част от исковата претенция. Ищецът следва да заплати на ответника сумата 7945,62 лв. – разноси съобразно отхвърлената част от иска. Ищецът следва да бъде осъден да заплати на ответника сумата 7892,55 лв. разноси по компенсация съобразно отхвърлената част от иска.

На основание чл. 78, ал. 6 от ГПК ответникът следва да бъде осъден да плати по сметка на Районен съд Дряново сумата 889,45 лв. – държавна такса съгласно правилото на чл. 1 от Тарифата за държавните такси, които се събират от съдилищата по ГПК върху уважения размер на иска, както и сумата 5 лв. – държавна такса в случай на служебно издаване на изпълнителен лист.

В производството по делото ищецът бе представляван от адв. Н. от АК - Габрово на основание чл. 38, ал. 1, т. 2 Закона за адвокатурата (ЗА). Поради което в полза на упълномощения адвокат следва да се присъди адвокатско възнаграждение съразмерно с уважената част от предявения иск в размер на 1707,08 лв. съобразно разпоредбата на чл. 7, ал. 2, т. 5 от Наредба № 1 от 9 юли 2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения, действаща към датата на постановяване на настоящото решение.

Не са налице предпоставки за намаляване размера на адвокатското възнаграждение, претендирано от адв. Н., тъй като размерът, посочен в списъка на разноските по чл. 80 от ГПК, е по-нисък от минималния, предвиден в чл. 7, ал. 2, т. 5 от Наредба № 1, действаща към момента на постановяване на решението. За уважаване претенцията по чл. 38, ал. 1 от ЗА съдът съобрази константната съдебна практика, че е достатъчно по делото да е

представен договор за правна защита и съдействие, в който да е посочено, че упълномощеният адвокат оказва безплатна правна помощ на някое от основанията по т. 1-3 на чл. 38, ал. 1 ЗА, какъвто е настоящият случай. Не е необходимо страната да установява и да доказва съответното основание за предоставяне на безплатна правна помощ. Поради което намира възраженията на процесуалния представител на ответника за неоснователни.

Съгласно чл. 78, ал. 10 от ГПК на третото лице помагач не се дължат разноски.

Воден от горното съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА „***“ ЕООД, ЕИК ***, със седалище и адрес на управление гр. ***, представлявано от управителя Н. Т.П. ДА ЗАПЛАТИ на С. Д. М., ЕГН *****, гр. ***, ул. *** на основание чл. 200, ал. 1 КТ СУМАТА 22 236,17 лв. (двадесет и две хиляди двеста тридесет и шест лв. и седемнадесет ст.), ОТ КОИТО : СУМАТА 18 226,69 лв. (осемнадесет хиляди двеста двадесет и шест лв. и шестдесет и девет ст.) – обезщетение за претърпени неимуществени вреди болки и страдания в резултат на трудова злополука на 03.02.2021г., ведно със законната лихва върху тази сума, считано от 03.02.2021г. до окончателното изплащане и СУМАТА 4009,48 лв. (четири хиляди и девет лв. и четиридесет и осем ст.) – обезщетение за претърпени имуществени вреди в резултат на трудова злополука на 03.02.2021г., ведно със законната лихва върху тази сума, считано от 03.02.2021г. до окончателното изплащане. За разликата от 18 226,69 лв. до пълния претендиран размер от 120000 (сто и двадесет хиляди) лв. ОТХВЪРЛЯ предявения иск за неимуществени вреди, като НЕОСНОВАТЕЛЕН на основание чл.

200, ал. 4 от КТ. За разликата от 4009,48 лв. до пълния претендиран размер от 5699,61 лв. (пет хиляди шестстотин деветдесет и девет лв. и шестдесет и една ст.) ОТХВЪРЛЯ предявения иск за имуществени вреди, като НЕОСНОВАТЕЛЕН и НЕДОКАЗАН.

ОСЪЖДА С. Д. М., ЕГН *****, гр. ***, ул. *** ДА ЗАПЛАТИ на „***“ ЕООД, ЕИК ***, със седалище и адрес на управление гр. ***, представлявано от управителя Н. Т.П. на основание чл. 78, ал. 3 от ГПК СУМАТА 7892,55 лв. (седем хиляди осемстотин деветдесет и два лв. и петдесет и пет ст.) – разноски по компенсация съразмерно с отхвърлената част от иска.

ОСЪЖДА на основание чл. 78, ал. 6 от ГПК „***“ ЕООД, ЕИК ***, със седалище и адрес на управление гр. ***, представлявано от управителя Н. Т.П. ДА ЗАПЛАТИ в полза на бюджета на съдебната власт по сметка на Районен съд Дряново СУМАТА 889,45 лв. (осемстотин осемдесет и девет лв. и четиридесет и пет ст.) - държавна такса, както и сумата 5 (пет) лв. държавна такса в случай на служебно издаване на изпълнителен лист.

ОСЪЖДА „***“ ЕООД, ЕИК ***, със седалище и адрес на управление гр. ***, представлявано от управителя Н. Т.П. ДА ЗАПЛАТИ на Н. Й. Н. – Г., ЕГН *****, адвокат от АК – Габрово, адрес гр. ***, ул. *** СУМАТА 1707,08 лв. (хиляда седемстотин и седем лв. и осем ст.) – възнаграждение за оказаната безплатна правна помощ съобразно уважената част от иска.

Решението е постановено при участието на трето лице – помагач на страната на ответника ЗАД „***“, ЕИК ***, със седалище и адрес на управление гр. ***, представлявано от пълномощника адв. И.П. от САК, със служебен адрес гр. ***.

Решението подлежи на обжалване пред Окръжен съд Габрово в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Районен съд – Дряново: _____